

דף צה.

עין משפט א.ב.

או"ח סימן שסא פעיף ב

עין לעיל דף צד. עין משפט אות ב.

או"ח סימן שסח פעיף ז

ז. ט. מבוי שננטלה קורתו או לחיו ^ד בשבת אע"פ שהותר למקצת השבת עד שננטלו, אסור מאותו זמן ואילך לטלטל בתוכו ^ה בין בפתוח לר"ה בין לכרמלית. וי"א דכל זה בעיר שאינה מוקפת חומה, אבל בעיר שמוקפת חומה מותר ^י.

הגה: ויש לסמוך ע"ז ולהתיר.

וכל זה שהיה ראוי לעמוד שם כל השבת, אבל אם היה עומד לסתור מע"ש ^ז אסור לאחר שנסתר. ואם ספק הדבר ^ח אם נסתר מע"ש או לאו אזלינן לקולא.

עין משפט ג.

או"ח סימן שסד פעיף א

א. מבוי הפתוח משני ראשיו לר"ה ^ט, או צד אחד לר"ה וצד השני לכרמלית, או שני צדדיו לכרמלית ^י, צריך צורת הפתח ^כ מכאן ולחי

ד. וה"ה נטלה צורת הפתח שלו בשבת, שם אות ל"א.

ה. ^ו רק בד' אמות, וכן אסור להוציא מן הבית לשם או משם לר"ה, ולא אמרינן כיון שהותרה הותרה כמו בס"י ש"ס פעיף ב' כיון שאין כאן מחיצות בפועל. מ"ב אות ל"ב.

ו. ^ז שע"י הקפת חומה כל העיר רשות היחיד גמורה, וע"כ אם נסתר בשבת הוי כב' חצירות שלא ערבו יחד, ונפל הכותל המפסיק בניהם דאמרינן בזה הואיל והותרה הותרה, מ"ב אות ל"ג.

ז. כגון במקומות שמצויים עכו"ם שמקלקלים אותם בליל שבת וקרוב לודאי שיקלקלוהו הוי עומד לסתור, מ"ב אות ל"ד.

ח. היינו באינו עומד ליסתר. שם אות ל"ה.

ט. ברייתא וגמ' בעירובין דף ו', וכת"ק. ומיירי שבאותו מבוי לא היה ברוחבו שיעור ט"ז אמה שהוא שיעור ר"ה, מ"ב אות א'.

י. תוספת דברי הרמ"א.

כ. שע"ז נעשה כסתום ע"י מחיצה והוי כמבוי סתום מג' רוחותיו ומספיק בצד השני לחי או קורה.

או קורה מכאן, אבל אם צדו אחד פתוח לר"ה וצדו השני לחצר ^ל שאינה מעורבת, א"צ אלא לחי או קורה בשני ראשיו.

^{הגה:} ובלבד שיש לו דיני תנאים למבוי כמו שנתבאר בסי' שס"ג סעיף כ"ו, אבל אם לאו דינו כחצר וצריך תיקון חצר ^מ משני צדדיו.

או"ה סימן שא סעיף מב

עין משפט ד.

מב. מה. אם מצא תפילין בשבת במקום בזוי שאין משתמרין ובמקום סכנה שגזרו שלא להניח, מכסה אותם במקומן והולך, ואם אין סכנה להניח ויש בהם רצועות שבזה ניכר שהם תפילין ולא קמיעות ^ב מכניסן זוג זוג דרך הנחתן ^ס עד שיכניסם כולם, ואם היו הרבה שלא יכול להכניסן זוג זוג עד שתחשך ישאר שם לשומרן עד הלילה, ואם ירא מפני הלסטים מוליכן פחות פחות מד' אמות, או נותנם לחבירו וחבירו לחבירו עד שמגיע לחצר החיצונה ^ע.

^ל. כי אז המבוי אינו מפולש שיש מחיצות לחצר, ודי לו בלחי או קורה כדי לחלק בין דיורי החצר למבוי שלא יאסרו אלו על אלו. מ"ב אות ג', וי"א דמצד החצר צריך דוקא לחי ע"ש.

^מ. ואפי' מפולש משני צדדיו לר"ה אם אין לו תנאים של מבוי, א"צ רק תיקון חצר פס אחד רחב ד' או שני פסין ברחב משהו מכל צד, מ"ב אות ד'.

^נ. ב"י ומ"א ס"ק נ"ג, ובזה"ז שאין דרך לעשות קמיעין כמו תפילין גם במצא אותן בלא רצועות צריך לשמרן, כה"ח אות רמ"ה.

^ס. אחד בזרוע והשני של הראש על ראשו, והקשה בתוס' יו"ט דהרי שבת לאו זמן תפילין הוא וא"כ מדוע לא יניח ב' זוגות ביחד שהרי אין בזה בל תוסיף, ותירץ כיון שאין אנו בקיאים במקום לשנים ע"כ מכניסן אחד אחד.

ואשה אסורה להכניסם, מ"א ס"ק נ"ד. כיון שזו מצות עשה שהזמן גרמא והן פטורות הו"ל משוי לגבם. וי"א דאשה ג"כ מותרת היום שאין לנו ר"ה, וגם הכנסתה על זרועה וראשה הוי הוצאה כלאחר יד ומשום בזיון התפילין מותר, כה"ח אות רמ"ח.

^ע. ושם חבירו העומד בחצר יושיט את ידו ויטול אותם מידו בעודו הולך שנמצא הוא עושה עקירה מר"ה וחבירו עושה הנחה ברשות היחיד, אבל לא יזרוק אותם כלאחר יד משום בזיון התפילין.

דף צה:

עין משפט א.

או"ח סימן שמט סעיף ג

ג. מותר ^פ לאדם לעקור חפץ מר"ה ולתת אותו לחבירו שבתוך ד' אמותיו וחבירו שקיבלו יכול לתת לחבירו שאצלו ג"כ בתוך ד' אמותיו, אע"פ שהחפץ עובר כמה מילין בר"ה ובלבד שלא יוציאנו מתחום שבעליו של החפץ קנה שביתה ^צ, ויש מי שאוסר ^ק.

עין משפט ב.

או"ח סימן כז סעיף א

א. מקום הנחתן ^ר של היד בזרוע שמאל בבשר התפוח שבעצם שבין המרפק ובית השחי ^ש, ויטה התפלה קצת לצד הגוף בעניין שכשיכוף זרועו למטה יהיו כנגד לבו, ונמצא מקיים "והיו הדברים האלה על לבבך".

הגה: וצריך להניח בראש העצם ^ת הסמוך למרפק ולא הסמוך לבית השחי.

פ. הגם שבסעיף ה' פסק דאדם אחד אסור להוליך החפץ פחות פחות מארבע אמות שמא יעבירו ד' אמות בבת אחת כאן שהוא ע"י הרבה בני אדם לא גזרו בו, מ"ב אות י'.

צ. וא"כ מש"כ הטור מאה מילין לאו דוקא קאמר או שממירי בחפץ של הפקר שאין להם בעלים, וגם צריך שלא נתכוון אף אחד מהם לזכות בחפץ בהגבהתו דאז החפץ כרגלי הזוכה, מ"ב אות י"א.

ק. ולדעה זו מה שהתירו בסי' רס"ו סעיף ז' או במוצא תפילין בסי' ש"א סעיף מ"ב צ"ל דע"י כמה אנשים אסור דיש בזה זילותא דשבת, מ"ב אות י"ב. ומר"ן השו"ע בסי' ש"א סעיף מ"ב סתם להקל וכמו שכתב כאן בסתמא, ומ"מ לדבר הרשות טוב לחוש לדעת האוסרים.

ר. מנחות ל"ו-ל"ז, ואם הניחו ביד ימין אפי' בדיעבד לא יצא, אחרונים. וכן הוא לפי דברי האר"י ז"ל בשער הכוונות דרוש ה', כה"ח אות א'.

ש. ונלמד ממה שנאמר "והיה לך לאות" ולא לאחרים, שלא יראו החוצה ודרך האדם לגלות עד המרפק.

ת. והמניחים של רש"י ור"ת ביחד יזהרו לעשותם קטנים כדי שיוכלו להניחם על בשר התפוח בחצי הראשון של הפרק, והיכא דלא אפשר יש לסמוך על סברת הגר"א דס"ל דכל הבשר התפוח ראוי להניח בו תפילין. כה"ח אות ג'.

גידם שאין לו יד רק זרוע יניח התפילין בלא ברכה, ועיין בכה"ח אות ד' בדין אחד שניטלה לו הרגשה מיד שמאל מחמת חולי האיך ינהג. ואם לגידם אין לו גם זרוע כלל פטור וא"צ להניחם ביד ימין, ביאורי הגר"א אות ו'. מי שנברא בלא זרוע שמאל חייב בזרוע ימין.

עין משפט ג.

או"ח סימן כז סעיף ט

ט. י. מקום הנחת תפילין של ראש הוא מתחילת עיקרי השער א ממצחו עד סוף המקום שמוחו של תינוק רופס ב.

מי שנקטעה ידו הימנית ואין לו במה לקשור ביד שמאל חייב ע"י סיוע של אחרים אפי' קטן או אשה, כה"ח אות ח', ועיין באות ט'.

א. והיינו שיהיה קצה התחתון בעיקרי השער, ט"ז ס"ק י', ומשם תתחיל התיתורא ולא רק הקציצה, ובשל"ה הקדוש כתב שצריך שיהיה נראה קצת מהשערות למטה מהתפילין ונתן סימן בזה "וסביביו נשערה מאוד". ואלה שאין להם שער כי קרחים הם יניחו במקום שהיה בו שער מקודם, כה"ח אות ל"ח. ועיין בכה"ח אות מ' דברי תוכחה להרבה שנכשלים ומניחין התפילין ממש על מצחם.

ב. והמקום הוא ארבע או חמש אצבעות והמניחים של ר"ת ורש"י יראו שלא יהיו התפילין יותר מב' אצבעות או ב' אצבעות וחצי, כה"ח אות מ"א.

ובענין הנחת תפילין של רש"י ור"ת יראה שהרצועות של ר"ת יהיו למטה ומכוסות כדוגמת מוחין דאבא שהם מכוסים.

וכן הדלת שעל העורף של רש"י יהיה למטה משל ר"ת, כה"ח אות מ"א. ומ"מ יש נוהגים שדל"ת דר"ת מונחת למטה בעורף כי בלי זה א"א להם להניחם זה מעל זה שאז של ר"ת אינו מהודק.